

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15%, dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 72 Din.
Štev. rač. poštne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 23. junija 1940.

ŠTEV. 25.

Bojišče:

Na Norveškem so pred dnevi zavezniški zavzeli tolikokrat imenovano važno izvozno luko za železo, Narvik. Ko je pa Italija vstopila v vojno, so zavezniški opustili norveško bojišče in se umaknili. Norveški kralj in zakonita vlada sta se preselila v Anglijo. Zadnja izjava norveškega kralja in vlade pravi, da se bodo na drugih bojiščih borili za svobodo Norveške.

Započeta nemška ofenziva se je pretekli dnevi nadaljevala z vso srditostjo. Nemške čete, ki so bili v veliki premoči, so najhuje pritiskale v smeri proti francoski prestolnici Paris. Ogromna nemška premoč se da izraziti na sledeči način: Vsak francoski vojak se je moral boriti proti 3 nemškim vojakom, en francoski tank proti štiri nemškim i. t. d.

Nemško vrhovno poveljstvo je v ofenzivo vrglo 120 divizij, kar znaša okoli tri milijone vojakov. To ogromno silo so podpirali v bojih še brezštevilna letala. Po petih dneh neprestanih borb pred vrati Pariza, ko so bile francoske čete že popolnoma izčrpane, so Nemci poslali v boj 20 novih, spočitih divizij, ki so zapečatile usodo Pariza.

14. junija zjutraj so začele nemške čete vkorakati v zapuščeni Paris, ki se je vdal brez boja z namenom, da bi tako ostalo mesto obvarovano uničenja in opustošenja. Francoska armada, ki bi morala braniti prestolnico, se je že dva dni prej v redu umaknila iz mesta proti jugu.

Nemci poročajo, da so prebili Maginotovo črto, ki je veljala za nezavzetno, južno od mesta Saarbrückna. Posrečilo se jim je tudi zavzeti nekatere utrdbе okoli Verduna, slovite trdnjave znane še iz zadnje vojne, ki je ves čas kljubovala Nemcem.

Med Italijo in zavezniški še ni prišlo do kakih izrednih vojnihih spopadov. Doslej so se vrstili le obojestranski letalski napadi. Tako so Italijani večkrat napadli angleški otok Malta, za odgovor pa so zavezniški bombardirali nekatere večja mesta v severni Italiji. Bombe so padle tudi na tržaško pristanišče in ladjedelnico ter na skladišča bencina. Na morju do večjega spopada še ni prišlo.

Zunanja politika

Predsednik egiptske vlade je izjavil, da bo Egipt takoj napovedal Italiji vojno, če bo Italija napadla kakšen kraj v Egiptu.

Predsednik francoske vlade se je obrnil s pretresljivo spomenico na predsednika Združenih držav, v kateri prosi, naj javno takoj izjavi, da bo Amerika z vso svojo silo podprla zavezniške. Roosevelt je poslal francoski vladi odgovor, v katerem pravi, da bo Amerika podpirala Francijo tako dolgo, dokler bo branila svojo svobodo.

„Mi Amerikanci želimo naravno ostati izven sedanje vojne. Zavedamo pa se, da nas približuje vojni vsak korak, za katerega so se morali umakniti Francozi in Angleži.“ Tako je med drugim napisano v proglasu, ki ga je izdal odbor za obrambo Amerike in ki ga je prečital in odobril sam predsednik Roosevelt. Švedski listi poročajo iz Moskve, da zbirajo tako Nemci ko tudi Rusi čete ob skupni poljski meji. Na mejo so prišle tudi sovjetske čete, ki so bile dosedaj na turški meji v Kavkazu.

Vsi angleški dominioni Kanada, Nova Zelandija, Avstralija, Indija in Južna Afrika so napovedali vojno Italiji. Južna Afrika vodi proti Italiji vojno čisto samostojno.

Stališče Združenih držav se bo moralo prav kmalu pojasniti in ni izključeno, da bi sleherni korak ameriške vlade, povzročil res pravo svetovno vojno. Najbrž pa bo ostalo le pri tem, da bo Amerika pospešila izvoz vsega svojega orožja, in da ne bo dejansko posegla v sedanje evropsko klanje.

Zaradi vstopa Italije v vojno, je Anglija ustavila ves izvoz v podonavske in balkanske države. Ni pa ustavljen angleški izvoz v Turčijo.

Ker hoče general Franco napraviti Španijo zopet za vele-silo, pojde v kratkem tudi Španija v vojno proti zaveznikom. To mnenje izražajo italijanski diplomatični krogi.

Radi protiruskih dejanj, ki so bile v zadnjem času v Litvi na dnevnem redu, je sovjetska vlada dostavila Litvi ultimatum, ki ga je brezpogojno sprejela. V teku prejšnje sobote so začele v Litvo

korakati sovjetski oddelki in jo zasedli.

Moskovski radio je objavil vest, da je Sovjetska Rusija sklenila varovati nevtralnost balkanskih držav z vsemi sredstvi, ker je to v njenem interesu.

Turška vojska je popolnoma pripravljena. Odločitev, ali bo stopila v vojno ali ne, je pa baje v rokah Sovjetske Rusije, s katero jo veže posebna pogodba.

Domači pregled

Zastopniki podpisnic Balkanske zveze so sklenili, da bo odslej gospodarsko sodelovanje še tesnejše in da bodo balkanske države skupaj nastopile na zunanjih tržiščih in med seboj krile vse svoje potrebe.

Madžarska gospodarska delegacija je prispela v Beograd zaradi čim hitrejšega izvajanja sklenjene madžarsko-jugoslovanske trgovinske pogodbe.

Dr. Korošec je pretekli teden odpotoval v Romunijo, kjer je bil sprejet v avdijenci tudi pri romunskem kralju Karolu.

Hrvatska sloga, ki je osrednja organizacija vseh hrvatskih kmet-skih gospodarskih organizacij ter ima silno veliko članov, je imela pretekli teden svoj letni občni zbor. Polaganju računa, uspešnega in koristnega dela za narod, je prisostvoval tudi podpredsednik vlade dr. Maček.

Med našim Sušakom in sosedno italijansko Reko, je zaradi italijanske vojne napovedi bil promet nekaj dni ustavljen. Zdaj pa so se obmejne oblasti že domenile in je promet med tema dvema mestoma spet mogoč.

Na zadnji seji vlade so med drugim razpravljali tudi o državnih financah. Ugotovili so, da državni dohodki krijejo državne izdatke, čeprav so se ti zelo povečali radi izrednih razmer.

Gospodarski svet Balkanske zveze se bo znova sestel 15. julija. Na zasedanju se bo razpravljalo zlasti o tem, da bi se sedanji trgovinski promet z Anglijo in Francijo, ki je zaradi vojne v Sredozemskem morju v bodoče nemogoč, usmeril v druge države, zlasti v Italijo, Nemčijo in Sovjetsko Rusijo, kar bi bilo tem lažje, ker so te tri države zajamčile mir na Balkanu.

Rimski dopisnik beogradskega „Vremena“ piše, da je bila v italijanskih uradnih krogih z zadovoljstvom sprejeta vest, da bo ostala Jugoslavija še nadalje nevtralna. Tudi vsi italijanski listi z zadovoljstvom poudarjajo v svojih naslovih, da Jugoslavija svojega stališča ne bo spremenila.

Sladkor se ni podražil čeprav se je železniška voznina nekaj podražila. Oblast to sporoča vsemu prebivalstvu ter ga pozivlje, naj takoj vsakdo naznani tistega, ki bi hotel sladkor dražje prodajati.

Povišanje železniških tarif

Zaradi kritja novih izdatkov, za katere železniška uprava nima kritja v rednem proračunu, je železniška tarifa s 15. t. m. zvišana. Vse vozninske postavke blagovne tarife, razen postavk za nekatera živila in krmo, bodo povišane linearno za 15%, tarifa za komadne pošiljke pa za 20%. To bo dalo 260 milijonov din več dohodkov. Ker pa je treba dohodke povečati za 416 milijonov, nameravajo še ostalih 156 milijonov dobiti s preklasifikacijo blaga.

Gasilski praznik

Gasilske čete v Murski Soboti in nekatere iz bližnje okolice, so 16. junija t. l. praznovalе svoj praznik. Predysem so se udeležile sv. maše, odnosno službe božje, potem so pa pred gradom v navzočnosti zastopnikov upravnih in vojaških oblastev, proslavile svojo slavo.

Starešina župe g. Benko je ob tej priliki imel lep govor. V daljšem stvarnem govoru so gasilcem čestitali slavo tudi predsednik občine g. Hartner Ferdinand in sreski načelnik g. dr. Bratina.

Blagoslovitev motorne brizgalne

V Andrejcih se bo vršila blagoslovitev novonabavljene motorne brizgalne dne 23. junija ob 14. uri.

Naša dolžnost

V težkih časih živimo. Usodni dnevi nalagajo in ukazujejo vsaki državi, seveda tudi naši državi, da ukrene vse potrebno in napne vse svoje sile, za ohranitev svojega obstoja, svoje svobode in neodvisnosti. V teh negotovih časih je dolžnost državne uprave, da jo izbruh vojne ne preseneti. Že ob prvih znakih bližajoče se nevarnosti mora ukreniti vse, kar je potrebno za ohranitev reda, discipline in sloge med narodom v vsej državi. Pretekli boji na Norveškem in Nizozemskem so nam dokazali, da je razlika med fronto in zaledjem docela izbrisana. Če izbruhne vojna med dvema državama, je sleherni kotiček obeh nasprotnic izpostavljen sovražnim napadom. Vse ozemlje postane ena sama fronta, zato je dolžnost slehernega državljana brez razlike spola in starosti, da ima iste dolžnosti kakor vojak v prvih bojnih črtah. Vsak posameznik se mora žrtvovati celoti in državni skupnosti. Ta složnost, edinstvo in red se morajo ohraniti za vsako ceno. Nikomur ne bo dovoljeno, da bo nastopal proti temu. Država je že znala in bo znala najti primerna sredstva, da bo v kali zatrla vse, kar bi moglo škodovati njenim življenjskim in eksistenčnim interesom.

Med te interese pa ne spadajo le borbe na ogrojeni državni meji, temveč tudi vse ono kar se dela in dogaja v državnem obrambnem pogledu v zaledju in notranjosti države. Vsa potrebna pozornost je že danes posvečena temu. Vsak tisti, ki javno ali tajno, zapeljan od sovražnika ali kot plačanec deluje proti našemu narodu in državi, je zaigral svojo glavo. Proti izdajalcem svojega naroda in svobodne domovine ne bo nobenega usmiljenja, nobene obzirnosti.

Radi nevarnosti, ki preži na naš narod iz raznih kotov sveta, je naša politična javnost pokrenila akcijo, da se med posameznimi strankami opusti vsako nasprotstvo in da se ves narod složno strne v nepremagljive vrste, za obrambo naše svobodne domovine. Nobena stvar nas ne sme najti nepripravljene. Naša jeklena pest mora biti sleherni trenutek pripravljena na udar, zavedajoč se, da je svoboda naše države, naša svoboda in da bi ob njeni sužnosti bili sužnji tudi mi vsi. Življenje brez svobode, ni vredno življenja, je prazno in brez vrednosti, zato je tudi naša častna dolžnost, da jo branimo za ceno svojega življenja!

Praznik obmejne prekmurske mladine

Dne 12. t. m. je obiskal Gor. Lendavo mladinski pevski zbor ljudske šole iz Sobote pod vodstvom učitelja g. Bračka. Pozdravni govor je imel soboški upravitelj g. Gabrijelčič, ki je v svojih kratkih in jedrnatih besedah povedal naši mladini, da je ona v prvi vrsti poklicana, da ohrani narodno zavest svojih staršev še naprej domovini in kralju. To pa doseže, če bo res močna v duhu, močna v volji. Potem nam je pevski zbor zapel nekaj prekmurskih in drugih narodnih pesmi. Pod milim nebom grajskega dvorišča se je zbralo okrog 1500 šolskih otrok pod vodstvom učiteljstva iz tukajšnjih obmejnih šol. Otroci so z navdušenjem poslušali narodno pesem in burno pozdravljali s ploskanjem svoje prijatelje iz Sobote. Na koncu so podarili otroci tukajšnje šole lep šopek vrtnic gospodu pevovodji. Vsem se je pa zahvalil upravitelj g. Beloglavec. V govoru je pohvalil in navduševal mlade pevce, naj še naprej radi pojejo in s pesmijo krepijo narodno zavest.

Otroci so si nato ogledali tuk. lepi grad in okolico in se po kratkem odmoru poslovili od G. Lendave, ki je bila ta dan praznično okrašena z zastavami in cvetjem. Vsi, ki smo poslušali našo mladino, se ji iz srca zahvalimo in ji želimo še mnogo lepih uspehov na tej kulturni in narodni poti.

Naročite si

„MURSKO KRAJINO“

Izpred sodišča

Tatvina. Muršič Matija in Jurkovič Janko iz Mote sta se splazila v zgradbo Schreich Hinka ter sta mu ukradla črpalko, vredno Din 1800.- Obsojena sta bila vsak na 4 mesece strogega zapor.

Orožnika sta žalila. Stojner Lovrenc in Antonija iz Hrastja sta se vozila v vlaku. Lovrenc je delal ves čas nered in prepir, zato so ga orožniki v Ljutomeru poklicali na red. Lovrenc pa se je orožnikom postavil po robu in jih je začel žaliti in zmerjati. Ko so ga ti hoteli aretirati, je Antonija potegnila orožniku nož iz nožnice in ga hotela napasti. Njeno namero so kmalu spoznali ter so ji nož odvzeli. Tudi njen jezik ji ni dal miru in tudi ona je vpila na orožnike. Radi svojih dejanj sta bila bojevita zakonca primerno kaznovana, Lovrenc je dobil 1 mesec in 15 dni, Antonija pa 3 mesece zapor.

Z nožem je poškodoval tovariša. Čuček Franc iz Slatine Radenci se je vračal dobro razpoložen proti domu. Tudi njegov tovariš Korošec je bil dobre volje. Med obema je prišlo do nesporazuma in Korošec se je v svoji jezi zagnal v Čučka. Mladi fant pa ni bil len, pograbil je kuhinjski nož in je začel z njim ne usmiljeno obdelovati Korošca. Zabol ga je večkrat v rame in v roko ter mu povzročil težje poškodbe. Radi svojega nepremišljenega dejanja se je Čuček zagovarjal preteklo sredo in je bil obsojen na 10 mesecev zapor.

DOMAČE VESTI

— **Zahvala.** Tukajšnja podružnica „Kola jugoslov. sester“ se iskreno zahvaljuje odvetniku g. dr. Brumenu za plemeniti dar 125 din, katerega je nakazal ob priliki neke kazenske zadeve za revne otroke. — Odbor.

— **Dirke v parku.** Večkrat smo že pisali o soboški kolesarski nadlogi, ki je radi svoje brezvestnosti in lahkomiselnosti bila vzrok že marsikateri nesreči. Če si kolesarji izberejo za svoje dirke ceste — dobro. Nekje morajo imeti prostor, da se zdvijajo, če se že morajo. Ampak park naj nam puste pri miru. Sedaj v poletnih mesecih se rad vsakdo izogne sončni pripeki. Edino pribežališče je park, kamor v teh dneh sleherni pohiti. Zato je v parku ves dan živo, posebno mnogo pa je otrok raznih starosti. Eno glavnih sprehajališč pa je pot, ki vodi od okrožnega sodišča v smeri proti izhodu na Radgonsko cesto. Ne vemo zakaj je tod dovoljen promet s kolesi in motorji. To seveda kolesarji izrabljajo v polni meri, posebno v poletju, da jim ni treba voziti po prašni cesti. Ta pot niti ni posuta, niti ni vzdrževana za cestni promet. Sprehajalci pa so tam v večnem strahu, da se jim kaj zgodi. In če se kolesarju ne umakneš pravočasno na obrobne travnike ali v grmovja, lahko doživiš, da te še nesramno nahruli, kakor se je to že zgodilo. Da pa grozi največja nevarnost otrokom, ki se brezskrbno podijo po cesti, ni treba še posebej naglasiti. Splošna želja je, da se ta del poti proglasi za sprehajališče, kjer naj veljajo isti predpisi kakor za ostale steze in pota v parku. Izgovor, da je tod najkrajša pot iz grada na Radgonsko cesto ne drži. Kolesarju je pač vseeno če napravi še majhen ovinek okrog vojašnice. Uverjeni smo da bodo merodajni faktorji napravili tudi v tem oziru potreben red in s tem ustregli splošni želji naše javnosti. Prosimo!

— **Strela je,** med zadnjo nevihto udarila v leseno uto, na Vorošovem dvorišču, v Vrtni ulici. K sreči ni povzročila požara. Lesena stavba se je podrla. Škoda znaša nekaj tisočakov.

Izde se v našem pekarni v občini Puconci. Podrobnejša pojasnila daje gospod ŠPILAK v Otovcih št. 15. p. Mačkovič.

— **Kolodvorska ulica** je sedaj prav lepo urejena. Med cestniščem in pešpotjo proti kolodvoru, so uredili široke grede, ki so jih zasadili z raznim cvetjem. Več kamenitih stopnišč tvori prehod s cestišča na sprehajališče. Ko bo še nasprotna stran urejena in zagrajena, bo ta cesta ena najlepših v Soboti. Tujec, ki prihaja s kolodvora, ima sedaj že po prvih korakih najboljšo mnenje o našem kraju, kar še pred leti ne bi mogli trditi.

— **Z Abrahamom se je srečal.** Tukajšnji živinozdravnik g. dr. Jože Šerbec praznuje te dni petdesetletnico svojega rojstva. Nič ga ne izdaja, da je že zdrknil pod šesti križ. K njegovemu življenjskemu jubileju se pridružujemo tudi mi čestitkam številnih prijateljev in znancev z željo: Še na mnogo leta!

— **Protituberkulozni dispanzer** v Murski Soboti ordinira vsak četrtek od 10 do 14 ure v hiši vd. Geigerjeve, Aleksandrova cesta.

— **Diplomiral je** za rudarskega inženirja na tehniški fakulteti ljubljanske Univerze g. Sapač Franc iz Skakovec. G. Sapač je prvi rudarski inženir - Prekmurec, ki je diplomiral v Jugoslaviji. Klub prekmurskih akademikov kliče svojemu agilnemu članu in nekdanjemu predsedniku krepak rudarski pozdrav „Srečo!“

— **Izletniki.** Mali maturanti celjske gimnazije so pod vodstvom g. prof. Skoka prišli na tridnevni izlet v Prekmurje. Ogleдали so si soboške zanimivosti, Benkovo tovarno, Plečnikovo cerkev v Bogojini in se popeljali tudi na avtobusni izlet v Rogashevce in Grad.

— **Razglas.** Okrajno sodišče v Dol. Lendavi je s pravomočno razsodbo od 11. IV. Kps 96/40 v smislu § 55. kazenskega zakona prepovedalo Horvat Ignacu roj. 19. II. 1920 v Turnišču čevljar. pomočniku v Turnišču, št. 27, obč. Turnišče zahajati v krčmo za dobo dveh let t. j. od 15. V. 1940 do 15. V. 1942. — Po § 268 kaz. z. se kaznuje vsakdo, in ne samo gostilničarji in kavarnarji, ki ve za razglašeno prepoved, pa vendarle postreže taki osebi z opojilom, z zaporom do 6 mesecev in v denarju do 5.000 Din.

— **Popravek.** Vest, ki je bila priobčena v „Murski Krajini“, da bi neki učenec podpisane šole s flobertovko ustrelil svojega součenca Miroslava Slavic, ne odgovarja resnici. Omenjeni Miroslav Slavic ni učenec ljudske šole v Lipovcih, pač pa meščanske šole v Ljutomeru. Pomota je najbrž v tem, da je dijak Slavic iz Lipovcev doma.

Moderne okvirje za slike
Post. vložke → Kolesa
dobite najceneje pri
Nemec J., M. Sobota.

— **Strašna toča** je v ponedeljek popoldne upostošila soboške vrtove. Nevihta je prihrumela z velikim vetrom in silno ploho, ki je v par minutah preplavila soboške ulice. Med nalivom je pričela rožljati po strehah toča, ki se je nabrala ob hišah do tri prste na debelo. Toča je napravila veliko škodo. Vsi sadeži so okleščeni in nekatere rastline kažejo gola rebra. Toča je padala predvsem v soboški okolici, proti Tišini in Bogojini pa je ni bilo.

— **Matura se je začela** na naši gimnaziji že preteklo sredo s pismenimi nalogami. V ponedeljek je bil maturantom razglašen rezultat pismenih nalog, na podlagih katerih so bili vsi kandidati pripuščeni ustni maturi, 6 kandidatov pa je bilo zaradi odličnega uspeha v 8. razredu in pri pismenih nalogah oproščenih polaganja ustne mature. To so: Perš Sidonija, Požegar Avgust, Čeh Jože, Čisar Štefan, Novak Alojzij in Smej Jože. Maturitetni komisiji predseduje ministrski odposlanec g. Anton Zupan, vpokojeni ravnatelj celjske gimnazije. Našim maturantom želimo najboljši uspeh!

— **Vabilo.** Podružnica ZAKŠ. v Murški Soboti vabi vse absolvente kmetijskih šol iz Slovenske krajine, da se udeležijo sestanka, ki se bo vršil dne 23. junija t.l. na kmetijski šoli v Rakičanu. K polni udeležbi vabi odbor.

— **Sprejemni izpiti** za I. razred gimnazije bodo 24. in 25. junija. Prošnje za sprejemni izpit naj oddajo učenci od 20. do 23. junija. Priložiti je treba rojstni list in izpričevalo o dovršeni ljudski šoli. Sprejemni izpit kot redni učenci delajo lahko samo oni učenci, ki so rojeni v letih 1927. do 1930 zaključno.

— **Za krajevno protituberkulozno ligo** so darovali: g. dr. Brumen Tone, odvetnik v Murški Soboti 100 din. Električno podjetje v Murški Soboti 100 din. Za dar se krajevna protituberkulozna liga najpristrčneje zahvaljuje.

— **Komarjevo leto** bomo lahko imenovali letošnje leto. Pogosto deževje zelo pospešuje razvoj komarjeve zalege. Ponekod že opazamo cele oblake komarjev, ki bodo v kratkem postali prava nadloga za naše kraje.

11. jun. 1940 bo sreski odbor društva Rdečega križa v Murški Soboti dne 23, 24 in 25 priredil nabiralno akcijo, za nabavo sanitetnega materiala. Usmiljena in plemenita srca ne pozabite teh dni na Rdeči križ. Pomagajte mu s svojim darom, vsakdo po svoji moči, da bi mogel čim častnejše in dostojnejše spolnjevati svoje težke naloge in dolžnosti v najtežjih in v najtemnejših dnevih, ki ji nihče ne želi, ali moramo biti na nje pripravljeni.

— **Zahvala.** Podružnica „Kola jugoslovenskih sester“, ki je v tem mesecu priredila „Materinsko proslavo“, se tem potom iskreno zahvaljuje vsem, kateri so pripomogli k lepemu uspehu prireditve. Predvsem naj sprejmejo zahvalo šolski upravitelj g. Fr. Gabrijelečič, g. Cjak Srečka in gospa prof. Zobec. Nadalje se gori omenjena zahvaljuje g. Bračku in gospe, vrtnaricam gdč. Pirtošekovi in gospodični Bregarjevi, in Meddruštvenemu pevskemu zboru „Zarje“ pod vodstvom g. sodnika Grma. Podružnica se tudi toplo zahvaljuje „Sokolskemu društvu“ za popolnoma brezplačen odstop dvorane. Popolno priznanje zaslužijo tudi mladi igralci in igralke iz ljudske šole, vrtca in dijakinje tukajšnje drž. realne gimnazije, ki so s svojim nastopom počastili mamice ter pomagali svojim revnim součencem, katerim je namenjen dobiček prireditve. Ob enem srčna hvala cenjenemu občinstvu za številen obisk.

ODBOR.

— **Sreski odbor društva Rdečega križa** v Murški Soboti prosi bolničarke in sicer: Kolar Ottilija, poštna uradnica Puconci, Bencik Gizela, uradnica Murska Soboti, Požegar Avgusta Murska Soboti, Sila Stana Murska Soboti, Pors Sidika M. Soboti, Ferčak Helena Murska Soboti, Skuk Darinka Murska Soboti, Kukelj Gizela Murska Soboti, Novak Irenka Murska Soboti, Plöchl Aranka Murska Soboti, Rogač Terezija Petanjci, Kodila Marija Tropovci, Pintarič Jolanka Murska Soboti, Gergorič Katarina Mlajtinci, Gergorič Magda Mlajtinci, Lajh Borica Ljutomer, Osvald

Pozor kmetje!

Zavarujte pravočasno vaše setve in vinograde proti škodi ob priliki toče. To zavarovanje kakor vsa druga proti požaru i. t. d. prevzame najstarejša domača zavarovalna zadruga

CROATIA v Zagrebu

Zastopstvo za Prekmurje:

RAKOL ŠIFTAR, MURSKA SOBOTA

Elizabeta Puconci, Gašparšič Marija Puconci, da se čimprej javijo na sreskem načelstvu, soba štev. 18 radi podpisa reversa. — Nove prijave za bolničarke sprejme sreski odbor društva Rdečega križa le do 22. junija 1940.

— **Smrt.** Po daljši mučni boleznini je v ponedeljek preminula ga. Šömen Margit, soproga šolskega upravitelja v Dolnjem Lakošu. Na njeni zadnji poti na soboško pokopališče, so jo spremljali številni znanci in prijatelji, ki so zagnili njeno krsto s cvetjem. Svojcem iskreno sožalje. N. v m. p.!

— **Selo.** Dne 23. junija 1940. ob 10. uri bo na novi zgrajeni evang. cerkvi zmontiran pozlačeni križ s kroglo, ob kateri pri liki se bo vršila služba božja s sodelovanjem dveh č. gg. duhovnikov. Po izvršenem cerkvenem obredu se bo vršila velika ljudska veselica, katero bo priredila prostovoljna gasilska četa Selo pri g. Földvariju v režiji gostilničarja g. Varga Kolomana iz Prosenjakovcev. — Vsi vljudno vabljeni!

— **Gasilske vaje v Črne-lavcih** so se vršile 16. junija t. l. Udeležilo se jih je 6 gasilskih čet s svojim orodjem skupno 123 članov, nadzoroval pa jih je starešina župe g. Benko Josip. Tako vojaške vaje kakor vaje z orodjem so prav dobro uspele. Gasilci so dovolj strumno in strokovno nastopali. Vežbalo se je tudi pasivno obrambo v zvezi s praktičnimi nalogam, pri čemer je izvajal tudi samarjanski odsek pod vodstvom g. Majer Štefana reševanje in obvezovanje ljudi, ki so se ob tej priliki dozdevno ponesrečili. Tudi te vaje so gasilci izpeljali prav dobro.

SPORT

Ljubitelji plavalnega sporta!

Plavalni tečaj S. K. Mure za letošnje sezono je že razpisan. Ne mislite, da velja to samo za moške, prav tako velja tudi za nežni spol. Ne samo za gimnazijce, tudi za osnovnošolce in za tiste, ki še ne znajo plavati pride v poštev. Z eno besedo, za vse ljubitelje plavalnega sporta.

Zato mladina ne odlašaj, temveč se čimprej vpiši v tečaj. Odzovi se v čim večjem številu, naše geslo je: „V zdravem telesu — zdrav duh.“

Obtok bankovcev

Po zadnjem izkazu Narodne banke je naš obtok bankovcev narasel na 11.754.900.000 din.

Naša trgovska mornarica

se je v dvajsetih letih početverila. Leta 1921 je imela 120.000 ton, danes pa ima 600.000 ton nosilnosti.

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 20. VI. ob 20:30 uri
v petek, dne 21. VI. ob 20:30 uri
v soboto, dne 22. VI. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

VESELI VELEFILM

„MALA PRINCESA“ (Princesa Sissy)

Traudi Stark Paul Hörbiger
Hansi Knotek Gerda Maurus

Veseli doživljaji princa Maksa; „Ko ne bi bil cesarski princ, bi postal cirkuški jahač... pra... Traudi Stark, mala, zlata porednica v svoji najboljši vlogi...“

V nedeljo, dne 23. VI. 1940
ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

ne bo predstave,
ker ukine elektrarna Fala električni tok!

Dodatek: Najnovejši „Fox-ov“ tednik
V času od 20. VI. 1940 do vključno
23. VI. 1940 zvečer predvajamo kot
poseben dodatek slovenski tednik

„Železniška nesreča pri Ozlju“

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 23. VI. ob 15.15 uri
ob 17.30 uri
in ob 20.30 uri
v ponedeljek, dne 24. VI. ob 20.30 uri
v torek, dne 25. VI. ob 20.30 uri

Barvani velefilm

„DESPERADO“ (Jesse James, maščevalec naroda)

Nancy Kelly Tyrone Power
Randolph Scot Henry Fonda

Pretrajljiva zgodba iz slavnih dni Amerike... Film poln burnih scen, strasti, nežnosti in ljubezni... Po meščanski vojni v Ameriki je zajela daljni zapad „mrzlica kolonizacije... Gradnja transkontinentalne železnice. Kri, solze, nesreča so spremljale delo...“

Dodatek: Najnovejši „Metro-Journal“

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV
V MURSKI SOBOTI

Članarine.

Prve dni meseca junija smo poslali vsem članom vabila, da vplačajo v 14 dneh predpisane članarine za leto 1940, posebej pa smo še prosili vse tiste člane, ki so ostali dolžni na članarinah iz prejšnjih let, naj te čimprej poravnajo. Z ozirom, da je rok za plačilo letošnjih članarin že potekel, prosimo vse člane, ki doslej še niso predpisanih članarin nakazali, naj to store nemudoma, da se na ta način izognejo občutnim opominskim stroškom. Združenje mora izpolniti gotove plačilne obveznosti, ki so v zvezi z gradbenimi deli. Če teh ne izpolni, mora plačati visoke obresti, ki se naravno morajo prevaliti na člane, ki ne plačajo svojih prispevkov v določenem času. Zato še enkrat nujno prosimo vse tiste člane, ki svojih članskih prispevkov še niso vplačali, naj to zadevo čimprej uredijo.

Čitajte

„MURSKO KRAJINO“

— **Nabiralna akcija.** V smislu okrožnega razpisa banovinskega odbora društva Rdečega križa v Ljubljani štev. 2290 od

Članske legitimacije.

Člani, ki še nimajo članskih legitimacij (ne zdravniških) naj pridejo v pisarno združenja, da jim te izstavimo. Kr. banska uprava je odredila z odlokom od 31. oktobra 1939, da morajo vsi trgovci imeti te legitimacije, zlasti če se udeležijo sejmov. Vsem žandarmerijskim stanicam in občinam je naročeno, da ne smejo dopuščati pristopa na sejmišče onim trgovcem in obrtnikom, ki se ne bi mogli izkazati z izvirnim obrtnim pooblastilom in z legitimacijo združenja. Pri javnih trgovskih družbah morajo imeti članske legitimacije protokolirani poslovodje.

Zapisnik

19. redne glavne skupščine združenja trgovcev za srez Murska Sobota z dne 1. maja 1940.

Združenje se je udeležilo tudi vseh zvezinih sej in sestankov. Dne 8. marca se je pri Zvezi razpravljalo o volitvah v Pokojninski zavod. Združenje je v smislu sklepa omenjene seje predlagalo za kandidata g. Josipa Benka sen. in je v ta namen zbralo tudi izjave od vseh soboških članov. Sklenjeno je bilo, da pojdejo vsi člani v volitve po samostojni listi, ki jo je bila sestavila Zveza trgovskih združenj. 28. aprila je bila pri Zvezi prav burna seja. Predsednik g. Stane Vidmar je hotel na predsedniško mesto dati ostavko, zaradi nesoglasij, ki so nastale pri akciji za vstop trgovcev v volitve delegatov Pokojninskega zavoda. Po burnih razpravah je predsednik g. Vidmar, svojo namero po demisijoniranju, umaknil. 26. septembra je bila pri Zvezi razprava o minimalnih mezdah za vajence, o akciji za obdaritev revne dece obmejnih šol in o pravilniku Zveze pomočniških zborov. 15. decembra je imela zveza svojo proračunsko sejo. Poleg tega se je razpravljalo tudi o draginji in o protidraginjski naredbi ter o predlogih za sestavo spomenice o slovenskih gospodarskih zahtevah.

Šolski odbor privatne dvorazredne trgovske šole je imel upravne seje 21. avgusta, 1. septembra, 5. septembra, 9. septembra, 29. septembra in 13. oktobra. Na prvi seji z dne 21. avg. se je šolski odbor konstituiral in si izbral za podpredsednika g. Josipa Benka ml. Na vseh nadaljnjih sejah se je razpravljalo o tehničnih pripravah za ureditev šole, o nabavah šolskega inventarja in o namestitvah učnih moči. 25. avgusta je združenje razpisalo službo ravnateljskega mesta na tej šoli. Na seji od 9. septembra je bil sprejet za direktorja šole g. dr. Maks Kovačič direktor gimnazije v p. Na seji od 13. oktobra je bil sprejet za profesorjskega suplenta g. ing. Milan Hreščak, ki poučuje predmete komercialne stroke. Kot honorarni učitelj so bili sprejeti na predlog direktorja soboške državne realne gimnazije; gg. prof. Marjan Hvala za zgodovino, prof. Zvonko Hočevar za

zemljepis, prof. Marjan Dorrer za blagovnanstvo. Dne 17. maja je bila vložena prošnja na Ministrstvo trgovine in industrije, da nam dovoli ustanovitev te veletržne inštitucije. Po tem času so sledile pogoste intervencije pri vseh odločujočih činiteljih.

Krepko ob strani nam je pri tem delu stala naša odlična Zbornica TOI, posebno pa tajnik Zbornice g. dr. Pless katerega smo naravnost bombardirali z najrazličnejšimi prošnjami, da nam pomaga uglasiti pot do zaželenega dovoljenja.

Ob zaključku lista:

Francija odlaga orožje

Vsled naglega prodiranja nemških čet je postal položaj Francije vedno težji. Prejšnja vlada, ki se je umaknila iz prestolnice v južno Francijo, je nenadoma odstopila. Novo vlado je sestavil maršal Petain. Po prvi seji nove vlade je zaprosil Nemčijo za častno premirje. Radi tega sta se v torek sestala v Monakovem voditelj Nemčije Adolf Hitler ter italijanski ministrski predsednik Benito Mussolini. Na sestanku nista določila le pogojev za premirje s Francijo ampak sta se tudi razgovarjala o osnovah za ureditev nove Evrope. Ker se bojujoče se stranke še niso spoznale glede premirja, se borbe v Franciji nadaljujejo z nezmanjšano srditostjo.

Uredba o kontroli zalog blaga

Člen 1. — Vse osebe, ki uvažajo ali na debelo prodajajo predmete iz člena 4. te uredbe, morajo v roku treh dni po uveljavitvi te uredbe vložiti prvostopnim upravnim oblastvom prijave o množinah (zalogah) teh predmetov, ki so jih imeli na dan uveljavitve te uredbe. Prijave o množinah (zalogah) vlagajo tudi in v istem roku osebe, katerim je zadevno blago dano v hrambo, to so javna skladišča, prevozniki, komisionarji itd. Prijava mora obsegati naslov lastnika blaga in natančne podatke o vrsti in količini blaga, o kraju, kjer je vskladirano in o nabavni ceni. Zbrane prijave pošljejo upravna oblastva takoj po prejemu uradu za kontrolo cen v Beograd, oz. uradu za nadzor cen v Zagreb. Minister za trg. in industrijo, na območju banovine Hrvatske ban, odredi po potrebi, da se pri posameznih podjetjih preliče točnost podatkov, navedenih v prijavi.

Člen 2. — Prepoveduje se prodaja vseh predmetov iz čl. 4. te uredbe v špekulativne namene. Vse osebe, ki morajo po tej uredbi vložiti prijave, so dolžne voditi posebno knjigo o nakupu in prodaji teh predmetov in zbirne pregledne o mesečnih nakupih in prodajah dostavljati neposredno uradu za kontrolo cen v Beogradu oz. v Zagrebu. Ti pregledi se morajo poslati vsakega prvega v mesecu za nakup in prodajo preteklega meseca.

Minister za trgovino in industrijo, sporazumno z banom Hrvatske, sme prepovedati izdelovanje posameznih predmetov in surovin iz čl. 4. te uredbe kakor tudi določiti vrste predmetov, ki se iz teh surovin smejo izdelovati.

Člen 3. — Trgovinski minister, na območju Hrvatske ban, sme po po-

trebi za nadzor nad izvrševanjem te uredbe postaviti komisarja pri posameznih podjetjih, zavezanih prijavljanju blaga. V primeru če se ta podjetja ne drže striktno določb te uredbe in na nje podstavi izdanih predpisov, se postavi komisar na stroške dotičnega podjetja.

Člen 4. — Določbe te uredbe zadevajo sledeče predmete tujega izvora: riž, kavo, čaj, kakao v zrnju in prahu, loj, kokosovo olje, parafin, surovi bombaž in bombažno prejo, ovčjo volno in volneno prejo, surovo juto in nerabljene jutne vreče, kavčuk in kavčukove izdelke, vseh vrst usnje, kositer in belo pločevino.

Za te predmete velja uredba o kontroli cen, kolikor niso že spadali pod njo. Glede predmetov, ki jih obsega uredba o kontroli cen, a tu niso navedeni, morajo uvozniki, trgovci in predelovalci prav tako vlagati prijave zalog v smislu čl. 1. in 2. te uredbe.

Člen 5. — Kdor prekrši predpise te uredbe, se kaznuje z globo 5.000 do 10.000 din in z zaporom od 30 dni do 6 mesecev. Če se te osebe bavijo z uvozom, se poleg tega izbrišejo iz uvoznškega registra za eno leto.

Kazni izrekajo okrajna sodišča na prijavo ministrstva za trgovino in industrijo oziroma banske oblasti Hrvatske.

Člen 6. — Natančnejše določbe o izvrševanju te uredbe predpisuje trgovinski minister sporazumno z banom Hrvatske.

Člen 7. — Ta uredba stopi v veljavo z dnem objave v „Službenih novinah“.

Dve do štiri sobne stanovanje z vsemi pritlikalnimi se laže z 1. avgustom ali kak teden prej ali pozneje. Naslov se pošlje v knjigarni Hahn, v Murski Soboti.

Ceni. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

Zahvala.

Vsem, ki ste nam ob nepozabni izgubi svojega dragega

ČENERA BRUNTA

tolažili in ga spremili na zadnji poti, izrekamo svojo najtoplejšo zahvalo.

Murska Sobota, Košice, Olomouc
11. junija 1940

Novak, Trampota,
Pauko, Jerič

Nekaj modelov naših prvovrstnih **RADIOAPARATOV** prodajamo še naprej po prejšnji znižani ceni.

Prepričajte se — brezobvezno.

RADIO NEMEC, M. Sobota

Körting Minerva
Braun Orion
Mende — zastopstvo.

STROKOVNA DELAVNICA

Strokovno polnjenje auto
in radioakumulatorjev.

10 zidarjev

sprejme takoj
gradbeno podjetje
SRAKA ŠTEFAN
Murska Sobota.

**Krajevni šolski odbor
na Tišini**

razpisuje

oddajo dela za šolske
klopi. Podrobnejše informacije daje **ODBOR.**

**Oglašujte
v "MURSKI KRAJINI"**